

Не дивлячись на значні успіхи реформ ініційованих урядом, в Україні, на жаль, все ще домінує тоталітарна формальність щодо прав людини і це, на жаль, не огульні звинувачення. Як приклад слід розглянути найпростішу ситуацію, заручником якої стає практично кожен українець, якому не пощастило виявитися жертвою кримінального правопорушення. Незважаючи на те, що цілями кримінального судочинства, декларуються захист суспільних інтересів від протиправних посягань і прав людини, бюрократичні інструменти, які доводиться долати в процесі захисту своїх порушених прав, зводять нанівець всі прагнення законодавця в забезпеченні зазначених свобод. Найбільш поширеним інструментом нівелювання прав потерпілих, є вільне тлумачення закону правоохоронними структурами. Так, ст. 214 КПК України визначено порядок початку досудового розслідування. Зокрема, до Закону чітко прописано порядок дій органів досудового розслідування: Слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань, почати розслідування і через 24 години з моменту внесення таких відомостей надати заявнику виписку з Єдиного реєстру досудових розслідувань. Слідчий, який здійснюватиме досудове розслідування, визначається керівником органу досудового розслідування. Здавалося б, закон практично виключає неоднозначне тлумачення, зобов'язуючи реагувати на заяву потерпілого або іншої особи, внесенням відомостей до єдиного реєстру досудових розслідувань і почавши здійснювати таке розслідування в порядку, встановленому кримінально-процесуальним кодексом України. Однак так і не позбувшись радянського рудименту у вигляді горезвісних показників, побоюючись зіпсувати статистику нерозкритими злочинами, правоохоронні органи йдуть на хитрощі з тим, щоб не виконувати вимоги закону в цій частині. Для цих цілей у відділеннях поліції були створені так звані журнали обліку вхідної кореспонденції і при їх допомозі заяви громадян про вчинений злочин, приймаються не в порядку кримінально-процесуального закону, а як звернення, передбачене Законом України «Про звернення громадян». Надалі, по такій заяві дається формальна відписка, що звернення розглянуто і ознак злочину встановлено не було. Зрештою, для розгляду такої заяви, навіть не задіюються інструменти оперативно-розшукової діяльності, оскільки Закон України «Про звернення громадян» таких просто не передбачає. У результаті особа, яка і так постраждала від протиправних дій, змушена оббивати пороги судів з тим, щоб відстояти своє право на подачу заяви про вчинений злочин. З цього простого, але дуже поширеного прикладу видно, як сильно чинить опір реформам правоохоронна система, на яку законом покладено обов'язок захищати наші права і припиняти протиправні посягання на них. Такий підхід слід змінювати і як можна швидше, в іншому випадку, наше суспільство ризикує бути кинутим у середньовічні суди Лінча, коли захистити свої права і права своїх близьких, можна було виключно варварськими методами самоуправства, з використанням лише грубої сили. Концепція, розроблена мною, може виправити подібні прогалини без зміни законодавства і з найменшими втратами.